

VERZOEK OM INPUT VOOR EEN EFFECTBEOORDELING

TITEL VAN HET INITIATIEF		Gerichte herziening van de kaderrichtlijn water (2000/60/EG)
LEIDEND (VERANTWOORDELIJKE EENHEID)	DG	DG Milieu, Eenheid C.1 — Duurzaam Zoetwaterbeheer
VERWACHT SOORT INITIATIEF		Voorstel voor een Richtlijn
INDICATIEVE PLANNING		Tweede kwartaal van 2026
AANVULLENDE INFORMATIE		-

Dit document dient slechts ter informatie. Het loopt niet vooruit op de eindbeslissing van de Commissie over de vraag of dit initiatief zal worden voortgezet en welke invulling dat uiteindelijk zal krijgen. Alle elementen van het beschreven initiatief, waaronder de planning, kunnen veranderen.

A. Politieke context, probleemomschrijving en subsidiariteitscontrole

Politieke context
<p>De kaderrichtlijn water is de hoeksteen van het waterbeleid van de EU. De doeltreffende uitvoering ervan is een belangrijk aandachtspunt van de strategie voor waterweerbaarheid.</p> <p>In de strategie voor waterweerbaarheid, die in juni 2025 is vastgesteld, wordt geconcludeerd dat de kaderrichtlijn water, de overstromingsrichtlijn en de verordening natuurherstel een uitgebreid regelgevingskader voor de Europese waterkringloop bieden. Er wordt echter ook gewezen op de noodzaak om de financiering aanzienlijk te verhogen, een doeltreffende uitvoering te waarborgen en de digitalisering en innovatie in de watersector te versnellen.</p> <p>In 2022 heeft de Commissie een voorstel ingediend tot herziening van de grondwaterrichtlijn (ter bescherming van het grondwater tegen verontreiniging) en de richtlijn inzake milieukwaliteitsnormen (ter regulering van oppervlaktewaterverontreiniging) en tot wijziging van delen van de kaderrichtlijn water om een aantal van de vastgestelde lacunes weg te nemen en de lijst van verontreinigende stoffen te moderniseren.</p> <p>In september 2025 werd een politiek akkoord bereikt over de voorgestelde herzieningen van de grondwaterrichtlijn, de richtlijn inzake milieukwaliteitsnormen en de kaderrichtlijn water. Hiermee wordt meer flexibiliteit geboden, met name wat betreft de termijnen voor de naleving van de nieuwe grenswaarden voor verontreinigende stoffen, en worden twee nieuwe vrijstellingen toegevoegd van het in de kaderrichtlijn water vastgelegde beginsel dat de toestand van waterlichamen niet mag verslechteren¹.</p> <p>In december 2025 presenteerde de Commissie een RESourceEU-actieplan om de strategische autonomie van de EU te versterken. Het plan is bedoeld om de diversificatie van de voorziening van kritieke grondstoffen te versnellen door middel van specifieke financiering, marktmonitoring, risicobeperkingsinstrumenten en vereenvoudigde vergunningverlening.</p>

¹ [Standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid, Richtlijn 2006/118/EG betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand en Richtlijn 2008/105/EG inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid.](#)

In het RESourceEU-actieplan wordt een gerichte herziening van de kaderrichtlijn water voorgesteld om specifieke uitdagingen aan te pakken die de uitvoering ervan met zich meebrengt voor projecten op het gebied van kritieke grondstoffen (activiteiten in verband met winning, verwerking en recycling, zoals gedefinieerd in de [verordening kritieke grondstoffen](#)). De herziening zou circulariteit en toegang tot kritieke grondstoffen in de EU bevorderen en tegelijkertijd het milieu en de menselijke gezondheid beschermen.

De herziening van de kaderrichtlijn water moet in overeenstemming zijn met het interpretatief document met richtsnoeren dat de Commissie begin 2026 zal publiceren.

Probleem dat met het initiatief wordt aangepakt

In het RESourceEU-actieplan en de mededeling "[Vereenvoudiging voor duurzaam concurrentievermogen](#)" van december 2025 is uiteengezet hoe de Commissie voornemens is de kaderrichtlijn water te herzien. De Commissie zal voortbouwen op de input van belanghebbenden en de ervaring met de uitvoering van de kaderrichtlijn water in de lidstaten, met bijzondere aandacht voor vereenvoudiging en de noodzaak om potentiële knelpunten aan te pakken. Het doel is circulariteit en toegang tot kritieke grondstoffen in de EU te bevorderen en tegelijkertijd het milieu en de menselijke gezondheid te beschermen.

Naar aanleiding van verzoeken om input, waarin werd gevraagd naar informatie over verschillende vereenvoudigingspakketten, hebben de mijnbouw- en metaalverwerkingssectoren herhaaldelijk gewezen op hun moeilijkheden bij het verkrijgen van vergunningen voor de uitvoering van strategische projecten om de voorziening van kritieke grondstoffen voor de EU te waarborgen. Dergelijke problemen zouden voortvloeien uit de toepassing van de bepalingen van de kaderrichtlijn water om de achteruitgang van de toestand van waterlichamen te voorkomen (het beginsel van niet-achteruitgang)², die de lozing van verontreinigende stoffen van projecten op het gebied van kritieke grondstoffen in waterlichamen beperken.

Grondslag van het EU-optreden (rechtsgrondslag en subsidiariteitscontrole)

Rechtsgrondslag

Het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1, met betrekking tot het waarborgen van een hoog niveau van milieubescherming.

Praktische noodzaak van EU-optreden

De [geschiktheidscontrole van de kaderrichtlijn water](#) in 2019 bevestigde de duidelijke meerwaarde van EU-maatregelen op het gebied van waterbeleid. Daarin werd ook bevestigd dat de kaderrichtlijn water en de bijbehorende richtlijnen (d.w.z. de [grondwaterrichtlijn \(2006/118/EG\)](#) en de [richtlijn inzake milieukwaliteitsnormen \(2008/105/EG\)](#), waarin normen voor de chemische toestand van respectievelijk grondwater en oppervlaktewater zijn vastgesteld) in overeenstemming zijn met het subsidiariteitsbeginsel. Zij bieden de lidstaten voldoende flexibiliteit om locatiespecifieke maatregelen vast te stellen om de doelstellingen te verwezenlijken, en waarborgen tegelijkertijd minimale harmonisatie en een gelijk speelveld. Er is een duidelijke EU-meerwaarde gezien de grensoverschrijdende aard van stroomgebieden en overstromingsrisico's, en aangezien maatregelen van één lidstaat rechtstreekse gevolgen kunnen hebben voor de waterkwaliteit in internationale waterlichamen die verschillende lidstaten doorkruisen. Door ervoor te zorgen dat de waterkwaliteit overal in de EU tegelijkertijd wordt aangepakt, wordt gewaarborgd dat maatregelen stroomafwaarts niet in gevaar worden gebracht door het uitblijven van maatregelen stroomopwaarts. Met een gecoördineerde aanpak op EU-niveau kan dus meer worden bereikt dan met maatregelen van afzonderlijke lidstaten.

B. Doelstellingen en beleidsopties

² Artikel 4, lid 1.

Met dit initiatief wordt de kaderrichtlijn water geëvalueerd en herzien op basis van de input van belanghebbenden en de ervaring met de uitvoering van de kaderrichtlijn water in de lidstaten, met bijzondere aandacht voor vereenvoudiging en de noodzaak om potentiële knelpunten aan te pakken. Het doel is circulariteit en toegang tot kritieke grondstoffen in de EU te bevorderen en tegelijkertijd het milieu en de menselijke gezondheid te beschermen. Het initiatief heeft ook tot doel te zorgen voor een doeltreffende uitvoering en handhaving van de kaderrichtlijn water in overeenstemming met de doelstellingen van de strategie voor waterweerbaarheid en rekening houdend met de recente actualisering van de kaderrichtlijn water, die in september 2025 is afgerond.

C. Waarschijnlijke effecten

De gerichte herziening van de kaderrichtlijn water moet ervoor zorgen dat deze blijft bijdragen aan de bescherming van het milieu, de menselijke gezondheid en de waterweerbaarheid, zoals uiteengezet in de strategie voor waterweerbaarheid, en tegelijkertijd de ontwikkeling van activiteiten op het gebied van de winning, verwerking en recycling van kritieke grondstoffen ondersteunen en onderzoek en innovatie in de sector belonen.

De specifieke economische, sociale, ecologische en territoriale gevolgen van het initiatief zullen in de effectbeoordeling worden vastgesteld. Bij die beoordeling zal ook rekening worden gehouden met de gevolgen voor bevolkingsgroepen die in de buurt van projecten op het gebied van kritieke grondstoffen wonen, waarbij de nadruk ligt op territoriale gevolgen en rechtvaardigheid, bijvoorbeeld wat betreft de betaalbaarheid van drinkwater.

D. Instrumenten voor betere regelgeving

Effectbeoordeling

Er zal een effectbeoordeling worden uitgevoerd om een empirische basis te genereren voor de gerichte herziening van de kaderrichtlijn water.

Raadplegingsstrategie

Dit initiatief kan van belang zijn voor bedrijven (met name bedrijven die actief zijn in de waardeketen voor kritieke grondstoffen), het maatschappelijk middenveld en de nationale en regionale autoriteiten (bv. autoriteiten die belast zijn met de vergunningverlening voor projecten op het gebied van kritieke grondstoffen en waterschappen die belast zijn met het waarborgen van de naleving van de vereisten van de kaderrichtlijn water).

Belanghebbenden wordt verzocht concreet bewijs te verstrekken waaruit blijkt welke moeilijkheden er momenteel worden ondervonden als gevolg van de wisselwerking tussen projecten op het gebied van kritieke grondstoffen en waterwetgeving. Er wordt ook informatie gevraagd over de milieueffecten van projecten op het gebied van kritieke grondstoffen en eventuele mitigatiemaatregelen, met inbegrip van maatschappelijk verantwoorde winning van kritieke grondstoffen, en over de daarmee gepaard gaande kosten. Belanghebbenden uit de sector kritieke grondstoffen wordt met name verzocht bewijsmateriaal te verstrekken van specifieke knelpunten en problemen bij de vergunningverlening voor projecten op het gebied van kritieke grondstoffen die voortvloeien uit de kaderrichtlijn water, en mogelijke gebieden voor vereenvoudiging aan te wijzen.

Er zal rekening worden gehouden met de input die is ontvangen naar aanleiding van de verzoeken om input ter onderbouwing van verschillende vereenvoudigingspakketten, waaronder de [milieuomnibus](#). Ook zullen de resultaten van de [uitvoeringsdialoog](#) over de nitratenrichtlijn, de kaderrichtlijn water, de habitatrichtlijn en de vogelrichtlijn met waterbedrijven, landbouwers en het maatschappelijk middenveld in aanmerking worden genomen.

Daarnaast zal in het kader van dit initiatief gebruik worden gemaakt van de input van de belangrijkste fora die de afgelopen 20 jaar hebben bijgedragen aan de uitvoering van de kaderrichtlijn water:

- de strategische coördinatiegroep (bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en alle relevante belanghebbenden);
- directeuren waterbeheer uit de lidstaten;
- directeuren-generaal Milieu in de lidstaten.

Het initiatief zal ook worden gebaseerd op de lopende besprekingen met de lidstaten in het kader van de gestructureerde dialogen die in de strategie voor waterweerbaarheid zijn aangekondigd.